

Prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia - Luxembursko

Diese Seite wurde maschinell übersetzt. Für die Qualität kann keine Gewähr gegeben werden.

1. [Ústavné základy](#)
2. [Súdnictvo](#)
 - #II
4. [Prístup k informáciám](#)
5. [Prístup k spravodlivosti za účasti verejnosti](#)
6. [Prístup k spravodlivosti proti konaniu alebo opomenutiu](#)
7. [Iné prostriedky prístupu k spravodlivosti](#)
8. [Aktívna legitímácia](#)
9. [Právne zastúpenie](#)
10. [Dôkazy](#)
11. [Súdny príkaz ukladajúci povinnosť zdržať sa určitého konania](#)
12. [O trovách](#)
13. [Mechanizmy finančnej pomoci](#)
14. [Včasnosť](#)
15. [Ďalšie otázky](#)
16. [Postavenie cudzincov](#)
17. [Cezhraničné prípady](#)

I. Ústavné základy

V roku 1999 luxemburská vláda zmenila ústavu, doplnila ochranu životného prostredia a zvierat medzi ústavné zásady (článok 11). Luxemburský štát zaručuje ochranu ľudského a prírodného prostredia prostredníctvom podpory snáh o dosiahnutie udržateľnej rovnováhy medzi ochranou prírody a uspokojovaním potrieb súčasných a budúcich generácií. Štát podporuje ochranu a dobré životné podmienky zvierat. Občania sa môžu domáhať tohto ústavného práva priamo v rámci správnych a súdnych konaní. Ak je sudca presvedčený, že strana konania oprávnené spochybní ústavnosť nejakého zákona, obráti sa s predbežnou otázkou na ústavný súd (Cour Constitutionnelle) Strany správnych alebo súdnych konaní sa môžu opierať priamo o európske smernice a dohovor. Takisto sa môžu odvolávať na ustanovenia medzinárodných dohôd, pokiaľ ich Luxembursko ratifikovalo. Správne súdy sa opierajú o ustanovenia Aarhuského dohovoru a priamo ich uplatňujú. Správny súd sa priamo odvoláva na Aarhuský dohovor najmä vtedy, keď určuje aktívnu legitímáciu strán konania.

II. Súdnictvo

Luxemburské právne predpisy vychádzajú z rímskeho práva, pričom sa v nich jasne rozlišuje medzi verejným a súkromným právom. Vzhľadom na výrazný rozdiel medzi verejným a súkromným právom v Luxembursku je súdny systém v Luxemburskom veľkovoľvodstve rozdelený na systém občianskych súdov a systém správnych súdov. Ústavný súd v Luxemburgu rozhoduje o tom, či sú zákony v súlade s ústavou. Neexistuje nijaká priama možnosť pre strany sporu; Okrem toho, len vnútroštátne súdy môžu predložiť prejudiciálnu otázku Cour constitutionnelle. Podľa ústavy sú súdy poverené výkonom súdnej moci. Pri výkone svojich funkcií sú nezávislé. V Luxembursku existujú dva systémy právomoci: občianske súdy a správne súdy. Na najvyššom stupni hierarchie občianskych súdov sa nachádza najvyšší súd (Cour supérieure de Justice), ktorého súčasťou je odvolací súd (Cour d' appel), kasačný súd (Cour de cassation) a generálna prokuratúra (Parquet général). Veci týkajúce sa zrušenia rozsudkov

vydaných rôznymi komorami odvolacieho súdu (Cour d'appel) sa riešia predovšetkým na kasačnom súde (Cour de cassation), ktorý pozostáva z jednej komory s piatimi sudcami.

V Luxembursku neexistujú osobitné súdey či tribunály, ktoré by rozhodovali vo veciach týkajúcich sa životného prostredia. O prípadoch týkajúcich sa životného prostredia rozhodujú správne alebo riadne súdey, v závislosti od charakteru danej veci. Existujú dve právne oblasti v Luxemburgu, Luxemburgu a Diekirchu, pričom v každom okrese na Tribunal d'arrondissement de Luxembourg. Sudcov vymenúva priamo veľkovojevoda. V Luxembursku existujú aj tri zmierovacie súdey (Justice de paix), ktoré konajú vo veciach s nízkou hodnotou sporu a nachádzajú sa v Diekirchu, Luxembourg a Esch-sur-Alzette. Najvyššou inštanciou systému správnych súdov je najvyšší správny súd (Cour administrative). Účelový výber právomoci („forum shopping“) je možný iba v riadnych súdnych konaniach, nie však v správnych konaniach. Zmluvné strany si môžu do zmluvy zahrnúť doložku o voľbe súdu. Ak s touto doložkou súhlasia obe zmluvné strany, môžu predložiť svoj návrh na zmierovací súd, aj keď by tento inak nemal, vzhľadom na hodnotu nároku a pravidlá miestnej príslušnosti, právomoc danú vec riešiť. Voči všetkým prvostupňovým rozhodnutiam vydaným okresnými súdmi v Luxemburgu a Diekirchu sa možno odvolať na odvolacom súde (Cour d'appel). Odvolateľ musí odvolanie podať súdному úradníkovi do 40 dní od oznámenia rozhodnutia. Odvolací súd preskúma, ako okresný súd aplikoval právo na skutkové zistenia, a potvrdí alebo zruší jeho rozsudok. Voči rozsudkom zmierovacích súdov je možné odvolať sa na okresných súdoch. Odvolanie voči rozhodnutiam odvolacích súdov a rozhodnutiam iných tribunálov, ktoré rozhodujú na poslednom stupni, možno podať na kasačný súd (Cour de cassation). Kasačný súd iba preskúma aplikáciu práva a dodržiavanie procesných pravidiel. Lehota na podanie opravného prostriedku na kasačný súd je dva mesiace od oznámenia rozsudku. Najvyšší správny súd (Cour administrative) má kasačné a reformačné práva. Správny sudca môže rozhodovať o zákonnosti, ako aj o primeranosti správneho rozhodnutia. Vždy môže správne rozhodnutie zrušiť, avšak rozhodnutie správneho orgánu môže nahradiť svojím vlastným rozhodnutím, iba ak sa tak stanovuje v príslušnom právnom predpise. Vo veciach týkajúcich sa životného prostredia možno je možné obrátiť sa v občianskoprávnom konaní na súd so žalobou o náhradu škody. Sudcovia v občianskoprávnom konaní majú právomoc rozhodovať o susedských sporoch, ako je napríklad obťažovanie hlukom či imísiami zo strany susedov. Občianskoprávny spor je možné začať aj v prípade, že k priestupku nedošlo. Trestný sudca má právomoc rozhodovať vo veciach, keď žalobu vznesie polícia alebo generálny prokurátor. Sudcovia riadneho súdu majú právomoc rozhodovať o deliktach, či už ide o delikty občianskoprávne (t. j. medzi dvoma jednotlivcami) alebo správne (medzi štátnou správou a jednotlivcom). Sudcovia môžu z vlastného podnetu nariadiť vyhotovenie znaleckého posudku alebo vykonanie miestnej obhliadky na účely danej veci. Sudcovia môžu takisto nariadiť akékoľvek opatrenia, ktoré umožnia vypočutie svedkov. Sudca správneho súdu môže skontrolovať pravosť dôkazov.

III. Prístup k informáciám

V prípadoch, keď je žiadosť o informácie týkajúce sa životného prostredia zamietnutá alebo nesprávne/nedostatočne zodpovedaná, môže osoba, ktorá žiadosť podala, začať predbežné zrýchlené konanie na správnom súde. Žaloba musí byť podaná správному súdu do 30 dní od oznámenia zamietavého rozhodnutia, alebo, ak správne orgány neodpovedali vôbec, po 3 mesiacoch. Ak sudca považuje žalobu za oprávnenú, môže správному orgánu nariadiť, aby požadované informácie poskytol. Proti rozhodnutiu sa možno odvolať. Úplné alebo čiastočné zamietnutie žiadosti o informácie musí byť spolu s odôvodnením zaslané doporučeným listom. V zamietnutí musia byť uvedené informácie o dostupných opravných prostriedkoch a možnostiach právnej ochrany. Žaloba musí byť podaná do 30 dní od oznámenia zamietavého alebo neprimeraného rozhodnutia. Návrh musí obsahovať tieto informácie:

- mená a adresy strán,
- zhrnutie skutkového stavu,
- Závery
- opis informácií týkajúcich sa životného prostredia, ku ktorým bol zamietnutý prístup.

Návrh musí byť vyhotovený v počte kópií zodpovedajúcom počtu strán a odovzdaný súdному úradníkovi pred dňom pojednávania. Rozsudok súdu sa oznámi navrhovateľovi a správному orgánu. Správny orgán poskytne predmetné informácie týkajúce sa životného prostredia predsedovi súdu prostredníctvom súdneho úradníka. Pri rozhodovaní súdu o zverejnení informácií sa zohľadní ich povaha, keďže niektoré informácie môžu byť na základe zákona vylúčené z povinnosti poskytovania informácií. Súd predmetné informácie preskúma a rozhodne, či správny orgán musí alebo nemusí tieto informácie poskytnúť navrhovateľovi. Súd môže nariadiť, aby informácie boli poskytnuté v úplnosti alebo čiastočne.

IV. Prístup k spravodlivosti za účasti verejnosti

V Luxembursku neexistujú osobitné procesné pravidlá pre veci týkajúce sa životného prostredia. Uplatňujú sa všeobecné procesné pravidlá pre správne konania. Na správne rozhodnutia správnych orgánov sa v zásade vzťahujú ustanovenia procedúre administrative non contentieuse (zákon o správnom konaní). <http://www.legilux.public.lu/leg/textescoordonnes/compilation>

[/code_administratif/VOL_5/PROCEDURE_ADMIN.pdf](#) Pokiaľ sa v žiadnom právnom ustanovení nestanovuje kratší čas a/alebo reformačný postup na podanie žaloby voči správne rozhodnutiu, možno správne rozhodnutia napadnúť priamo na súde, a to do 3 mesiacov od ich oznámenia alebo zverejnenia. Vec možno postúpiť na súd pred vyčerpaním všetkých opravných prostriedkov správneho konania. Podanie odvolania na správny orgán však pozastavuje plynutie lehoty na podanie žaloby na správny súd. Všetky podania na správny súd musia byť vo forme žaloby a musia byť podané a podpísané právnikom (avocat à la Cour). V návrhu musia byť uvedené mená a adresa navrhovateľa, napadnuté správne rozhodnutie, zhrnutie skutkového stavu, predmet návrhu a zoznam dôkazov. Pôvodný návrh musí byť podaný úradníkovi súdu v štyroch vyhotoveniach. Voči rozsudku správneho súdu (Tribunal administratif) sa možno odvolať na najvyšší správny súd (Cour administrative) do 40 dní od vynesenia rozsudku. Správny sudca môže len preskúmať procesnú a vecnú zákonnosť správneho rozhodnutia. Vo vysoko odborných prípadoch môže byť potrebné, aby správne súdy overili vecné a technické zistenia. Sudcovia si takisto môžu vyžiadať znalecký posudok a vykonať miestnu obhliadku, aby získali ďalšie technické informácie a našli primerané riešenie danej záležitosti. Svoj rozsudok môžu teda založiť na vedeckých zisteniach. Táto možnosť sa využíva najmä v prípade EIA (posudzovanie vplyvov na životné prostredie). Správny súd najprv rozhodne o dôvodnosti veci samej a o aktívnej legitímácii navrhovateľa, ktorý musí mať priamy a určitý záujem. Mimovládne organizácie môžu mať aktívnu legitímáciu, ak boli uznané za MVO celoštátneho významu. Ak sa tak stanovuje v príslušnom právnom predpise, vychádza sa z toho, že majú osobný záujem. Procesné pravidlá sa nelíšia od všeobecných procesných pravidiel pre správne konania. . preskúma vecnú zákonnosť rozhodnutia týkajúceho sa životného prostredia a vynesie zodpovedajúci rozsudok v danej veci. Sudca preskúma. Ako ho preskúma vecnú zákonnosť rozhodnutia týkajúceho sa životného prostredia a vynesie zodpovedajúci rozsudok v danej veci. Žaloba musí byť podaná v lehote 3 mesiacov od oznámenia správneho rozhodnutia. V predbežnom zrýchlenom konaní môže predseda správneho súdu (Tribunal administratif) preskúmať rozhodnutia o stanovení rozsahu (scoping) v rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie. Navrhovateľ môže podať žalobu na správny súd. V žalobe musia byť uvedené mená a adresa navrhovateľa, značka predmetného správneho rozhodnutia, zhrnutie skutkového stavu a námietok, ako aj predmet návrhu. Musí zahŕňať aj zoznam dôkazov, ktoré navrhovateľ v konaní použije. Správny súd môže preskúmať konečné rozhodnutia týkajúce sa posudzovania vplyvov na životné prostredie alebo povolenia v tejto súvislosti. Žalobu na správny súd môže podať žiadateľ, ministri, obce, susedia prevádzky, ktorí majú dostatočný a priamy záujem, ako aj združenia celoštátneho významu, ktoré sú uznané ako také na základe príslušného právneho predpisu. V žalobe musí byť uvedené meno a adresa navrhovateľa, značka predmetného správneho rozhodnutia, zhrnutie skutkového stavu a námietok a predmet návrhu. Musí zahŕňať aj zoznam dôkazov, ktoré navrhovateľ v konaní použije. Najvyšší správny súd preskúma zákonnosť daného správneho rozhodnutia a jeho platnosť. Najvyšší správny súd preskúma procesnú a vecnú zákonnosť rozhodnutia o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Keďže rozhoduje vo veci samej, skúma technické dokumenty a predložené vecné dôkazy. Môže nariadiť vyhotovenie znaleckého posudku a vykonať miestnu obhliadku. Na získanie aktívnej legitímácie pred vnútroštátnymi súdmi nie je potrebné zapojiť sa do verejných konzultácií v rámci postupu posudzovania vplyvov na životné prostredie ani podávať pripomienky, či zúčastniť sa verejného pojednávania. Pre osoby, ktoré chcú napadnúť rozhodnutie týkajúce sa posudzovania vplyvov na životné prostredie, platia všeobecné pravidlá týkajúce sa legitímácie na vnútroštátnych súdoch. Ak v konaniach týkajúcich sa posudzovania vplyvov na životné prostredie hrozí riziko vzniku závažných škôd, je možné požiadať o vydanie súdneho príkazu ukladajúceho povinnosť zdržať sa určitého konania. Na postupy posudzovania vplyvov na životné prostredie sa nevzťahujú žiadne osobitné pravidlá, iba všeobecné vnútroštátne predpisy. Správne súdy môžu preskúmať konečné rozhodnutia alebo povolenia týkajúce sa integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia. Žalobu na správny súd môže podať žiadateľ, ministri, obce, susedia prevádzky, ktorí majú dostatočný a priamy záujem, a združenia celoštátneho významu, ktoré boli ako také uznané na základe príslušného právneho predpisu. V žalobe musia byť uvedené mená a adresa navrhovateľa, značka predmetného správneho rozhodnutia, zhrnutie skutkového stavu a námietok, ako aj predmet návrhu. Musí zahŕňať aj zoznam dôkazov, ktoré navrhovateľ v konaní použije. Najvyšší správny súd preskúma zákonnosť správneho rozhodnutia a jeho platnosť. Platia všeobecné procesné pravidlá pre správne konania, ako sú opísané vyššie. Vzhľadom na to, že správny súd rozhoduje vo veci samej, preskúma procesnú a vecnú zákonnosť rozhodnutia týkajúceho sa integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia. Sudca overí vecné a technické kritériá a všetky príslušné dokumenty. Môže nariadiť vyhotovenie znaleckého posudku a prikázať správne orgánu, aby predložili spisy a dokumenty. Takisto môže vykonať miestnu obhliadku, aby získal informácie týkajúce sa danej situácie. Na získanie aktívnej legitímácie pred vnútroštátnymi súdmi nie je potrebné zapojiť sa do verejných konzultácií v rámci postupu integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia ani podávať pripomienky, či zúčastniť sa verejného pojednávania. Pre osoby, ktoré chcú napadnúť rozhodnutie týkajúce sa integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia, platia štandardné pravidlá týkajúce sa legitímácie na vnútroštátnych súdoch. Ak v konaniach týkajúcich sa integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia hrozí riziko vzniku závažných škôd, je možné požiadať o vydanie súdneho príkazu ukladajúceho povinnosť zdržať sa určitého konania. Na postupy integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia sa nevzťahujú žiadne osobitné pravidlá, iba všeobecné vnútroštátne predpisy.

V. Prístup k spravodlivosti proti konaniu alebo opomenutiu

V oblasti životného prostredia možno žaloby na súkromné alebo právnické osoby podávať priamo na súd. Navrhovateľ musí preukázať dostatočný záujem v danej veci. Súkromné osoby môžu v prípade vzniku škôd podať žalobu na riadny súd. Takisto môžu podať žalobu o zrušenie správneho rozhodnutia, ktoré by mohlo spôsobiť škodu im samotným alebo na ich majetku. Je možné požadovať nápravu škody, zdržanie sa konania, ktoré poškodzuje životné prostredie, alebo obnovu životného prostredia. Žaloby voči rozhodnutiam ministerstva alebo príslušného správneho orgánu možno podávať na správny súd. Žaloby voči rozhodnutiu ministerstva môžu podávať aj mimovládne organizácie, pokiaľ sú uznané príslušnými právnym predpisom. Žalobu môže podať osoba, ktorá je priamo dotknutá škodou na životnom prostredí, osoba, ktorej práva boli poškodené, alebo osoba, ktorá má dostatočný záujem, pokiaľ ide o rozhodnutie týkajúce sa životného prostredia. Sudca rozhodne vo veci samej. V záležitostiach týkajúcich sa environmentálnej zodpovednosti sú príslušnými luxemburskými orgánmi minister zodpovedný za oblasť životného prostredia a minister zodpovedný za vodné hospodárstvo a ich príslušné útvary. V prípade vzniku škody na životnom prostredí alebo v prípade bezprostredne hroziaceho nebezpečenstva možno ministra alebo príslušné podriadené správne orgány požiadať o prijatie opatrení. Žiadosť o prijatie opatrení musí zahŕňať všetky potrebné informácie o danej situácii. Príslušný orgán následne žiadosť o prijatie opatrení preskúma a prijme príslušné rozhodnutie. Právomoc preskúmať správne rozhodnutie ministra alebo príslušného orgánu štátnej správy má správny súd. Žaloba musí byť podaná do 40 dní od oznámenia správneho rozhodnutia. Ak správny orgán neodpovie v priebehu 30 dní, predpokladá sa, že vydal zamietavé rozhodnutie. Žalobu na správny súd môže podať len osoba, ktorá má dostatočný záujem. Žaloby smerujúce k presadeniu environmentálnej zodpovednosti sa podávajú priamo príslušnému ministrovi alebo správne orgánu. Žalobu môžu podať aj MVO, ktoré dostali akreditáciu od štátu.

VI. Iné prostriedky prístupu k spravodlivosti

Okrem prostriedkov právnej ochrany je v Luxembursku možné napadnúť správne rozhodnutie aj u ombudsmana, ktorý bude sprostredkovateľom medzi stranami. Ombudsman však v danej veci nerozhodne, ale namiesto toho pomôže stranám dospieť k dohode. Ombudsman (nazývaný aj „mediátor“) je hlavným orgánom, ktorý rozhoduje v sporoch medzi správnymi orgánmi a jednotlivcami. Ombudsman ako nestranný sprostredkovateľ organizuje šetrenia, ktoré majú pomôcť pri riešení konfliktu. Predloží návrh na riešenie danej veci, podľa ktorého sa strany môžu, ale nemusia riadiť. Môže tiež vypracovať odporúčania pre správny orgán s cieľom zaistiť nápravu a zlepšiť fungovanie správneho orgánu. Zároveň môže odporučiť zmeny právnych aktov, ktoré slúžili ako právny základ rozhodnutia o sťažnosti podanej voči rozhodnutiu správneho orgánu. V prípade, že došlo k trestnému činu voči životnému prostrediu, môžu jednotlivci informovať políciu alebo prokurátora, ktorí sa môžu následne rozhodnúť páchatel'a stíhať. Ombudsmanovi možno predložiť sťažnosť v súvislosti nevhodným konaním správneho orgánu, pričom bude sprostredkovateľom medzi danou súkromnou osobou a správnym orgánom.

VII. Aktívna legitímácia

Aktívna legitímácia	Správne konanie	Súdne konanie
Jednotlivci	Návrh na začatie konania na správnych súdoch môžu podať iba fyzické osoby, ktoré majú priamy a určitý záujem na danej veci. Ich záujem sa musí líšiť od všeobecného záujmu.	Návrh na začatie konania na súdoch môžu podať iba fyzické osoby, ktoré majú priamy a určitý záujem na danej veci. Ich záujem sa musí líšiť od všeobecného záujmu.
MVO	MVO majú aktívnu legitímáciu, ak boli oficiálne schválené luxemburským štátom na základe svojho celoštátneho významu. Na to, aby boli oficiálne schválené, ochrany životného prostredia musia byť zahrnuté do ich stanovky počas 3 rokov.	MVO majú aktívnu legitímáciu, ak sú na to Luxemburskom oprávnené na základe svojho celoštátneho významu. Na to, aby boli oficiálne schválené, ochrany životného prostredia musia byť zahrnuté do ich stanovky počas 3 rokov.
Iné právnické osoby	Obce majú aktívnu legitímáciu podať žalobu voči ministerskému povoleniu, pretože ich povinnosťou je kontrolovať vykonávanie právnych predpisov v oblasti životného prostredia na svojom území. Musia mať osobný záujem.	Žaloby na páchatel'ov trestných činov v oblasti životného prostredia môžu podať aj prokurátori, príslušníci polície, pracovníci vodohospodárskej a lesnej správy a príslušníci colnej správy.
	NEUVÁDZA SA	NEUVÁDZA SA

Ad hoc skupiny		
Zahraničné MVO	Zahraničné MVO majú aktívnu legitímáciu, ak sa tak stanovuje v príslušnom právnom predpise.	Zahraničné MVO majú aktívnu legitímáciu, ak sa tak stanovuje v príslušnom právnom predpise.
Všetky ostatné	NEUVÁDZA SA	NEUVÁDZA SA

Na to, aby mal navrhovateľ aktívnu legitímáciu, musí mať osobný, priamy, skutočný, určitý, účinný a oprávnený záujem. V Luxembursku neexistuje možnosť actio popularis. Porušenia predpisov v oblasti životného prostredia môžu sťahovať príkurov, policajné orgány, orgány vodohospodárskej a lesnej správy a orgány colnej správy. Takéto porušenia predpisov môžu viesť k podaniu žaloby na trestný súd na základe právnych predpisov v oblasti životného prostredia.

VIII. Právne zastúpenie

V prípade písomného konania musia byť strany konania na súde zastúpené právnym zástupcom. Keď hodnota sporu nepresahuje 10,000 EUR, je vo veci príslušný rozhodnút' zmierovací súd (Justice de Paix). Strany sporu nemusia zastupovať právnik a môžu pred súdom vystupovať osobne. Ak hodnota sporu presahuje výšku 10,000 EUR, príslušným súdom je okresný súd a strany sporu musia byť zastúpené právnym zástupcom (avocat à la Cour). Aj pred odvolacím súdom musia strany zastupovať právny zástupca. Právny zástupca musí zastupovať strany pred správnymi súdmi, pričom zároveň musí podpísať návrh na súd. V Luxembursku sa na environmentálne právo špecializuje iba niekoľko právnikov a väčšina z nich sa zaoberá správnym právom a právom v oblasti územného plánovania. Najlepším spôsobom, ako nájsť právnik, ktorý sa špecializuje na environmentálne právo, je obrátiť sa na luxemburskú advokátsku komoru (Barreau de Luxembourg).

IX. Dôkazy

Dôkazné bremeno znáša navrhovateľ, ktorý musí predložiť dôkazy o skutkovom stave a škodách. Jednotlivé druhy dôkazov zahŕňajú listinné dôkazy, ústne svedectvá, domnienky, priznanie a výpoveď pod prisahou. Forma dôkazov závisí na voľnom uvážení, s výnimkou právne záväzných dokumentov, v prípade ktorých musí byť dôkaz vykonaný písomne. Rozhodnutie o tom, či svedok bude alebo nebude vypočutý, je ponechané na uvážení sudcu. Súd môže požadovať dôkazy z vlastného podnetu, ak sa domnieva, že je to užitočné v záujme objasnenia veci. Súd si môže napríklad vyžiadať znalecký posudok alebo uskutočniť miestnu obhliadku. Na to, aby bolo možné v rámci konania vyhotoviť znalecké posudky, musia strany poskytnúť súdu meno znalca. V správnych veciach by znalci mali byť vybraní zo zoznamu znalcov zverejneného ministerstvom spravodlivosti. Sudca určí, či by mal byť znalec vypočutý ako svedok, alebo nie. Ak sudca nie je spokojný s prvým znalcom, môže nariadiť, aby posudok vypracoval iný znalec. Sudcovia však musia zohľadniť znalecký posudok s najväčšou možnou starostlivosťou a môžu ho odmietnuť len ak existujú závažné dôvody preukazujúce, že posudok nebol náležite vypracovaný.

Súdny príkaz ukladajúci povinnosť zdržať sa určitého X.

V správnom práve nemá odvolanie alebo žaloba, ktoré sú podané na správny súd proti správne rozhodnutiu, odkladný účinok. Správne rozhodnutie sa považuje za zákonné a vykonateľné aj vtedy, keď je jeho zákonnosť spochybnená. Odvolania a súdne žaloby nemajú odkladný účinok a správne rozhodnutia sa vykonávajú okamžite. Odvolania a žaloby pozastavia výkon správneho rozhodnutia len v mimoriadnom prípade alebo v prípade, že existujú závažné pochybnosti o zákonnosti rozhodnutia. V záležitostiach týkajúcich sa životného prostredia môže mať žaloba v súvislosti so správnym rozhodnutím odkladný účinok, ak sa opiera o závažné dôvody a vykonanie rozhodnutia by mohlo spôsobiť závažné a nezvratné škody. Správne rozhodnutie môže byť buď pozitívne (povoľujúce) alebo negatívne (zamietavé). Súdny príkaz ukladajúci povinnosť zdržať sa určitého konania alebo upustiť od neprípustného zasahovania do susedských práv je možné získať prostredníctvom predbežného zrýchleného konania. Predbežné zrýchlené konanie je možné využiť v mimoriadnych prípadoch, pričom prebieha pred súdom pre predbežné konania (juge des référés). Tento sudca môže nariadiť ľubovoľné opatrenia na ochranu dôkazov, môže nariadiť svedkom, aby sa dostavili k súdu, alebo môže prijať akékoľvek rozhodnutie zabráňujúce vzniku bezprostrednej škody. Konanie neprebieha písomne. Strany

nemusi zastupovať právny zástupca. Rozhodnutie sudcu je len dočasné, pričom neskôr ho môže zmeniť ten istý sudca alebo sudca rozhodujúci vo veci samej. Voči rozhodnutiu súdu je možné sa odvolať do 15 dní od oznámenia rozhodnutia. O odvolaní rozhoduje predseda odvolacieho súdu. Konanie o predbežnom opatrení bude prebiehať rovnako ako konanie na prvom stupni.

XI. O trovách

Navrhovatelia, ktorí sa usilujú o právnu ochranu vo veciach týkajúcich sa životného prostredia, musia uhradiť odmenu súdneho vykonávateľa, odmenu znalca a odmenu právneho zástupcu. Odmena súdneho vykonávateľa sa stanovuje paušálne, pričom je upravená nariadením veľkovovodu. Aj odmeny znalca, svedka, prekladateľa a tlmočníka sú upravené nariadením veľkovovodu. Právnici si svoje odmeny určujú sami. Ich odmeny sa môžu vypočítavať na základe hodinovej sadzby alebo v závislosti od zložitosti prípadu. Luxemburská advokátska komora zakazuje, aby bola celá odmena právnika stanovená na základe dohody o odmene podielom na veci vyhratej sporom (pactum de quota litis). Právnici budú spravidla vyžadovať zálohu na svoju odmenu, náklady a výdavky iné ako zákonné poplatky. V Luxembursku sa neplatia súdne poplatky za podanie žaloby alebo odvolania na súd. Náklady na súdnych vykonávateľov a právnikov sú v Luxembursku veľmi vysoké. Odmeny súdnych vykonávateľov sa pohybujú vo výške od 100 do 300 EUR. Odmeny znalcov sa môžu pohybovať vo výške 1500 až 6 000 EUR, v závislosti od zložitosti posudku. Odmeny právnikov tvoria 60 až 95 % nákladov na celé konanie. Právnici si môžu účtovať odmeny v závislosti od času, počas ktorého sa prípadom zaoberali, pričom hodinová sadzba sa môže pohybovať od 100 do 650 EUR. Odmeny svedkov sa pohybujú vo výške od 60 do 300 EUR. Na profesné poplatky sa v Luxembursku vzťahuje DPH vo výške 15 % (aj v prípade súkromných klientov usadených v EÚ). Náklady na súdny príkaz/predbežné opatrenie sa môžu líšiť v závislosti od toho, aký je daný prípad zložitý, a o čo v ňom ide. Hoci konanie o vydaní predbežného opatrenia by malo byť nekomplikované a náklady naň by mali byť nízke, právnici si za túto prácu môžu účtovať vyššie poplatky než za iné nenáročnejšie konania. V Luxembursku musia všetky strany znášať svoje vlastné náklady bez ohľadu na výsledok konania. Náhrada nákladov na odmenu právnika sa stranám priznáva veľmi zriedkavo. Neexistuje všeobecné pravidlo, podľa ktorého by strana, ktorá spor prehrá, musela znášať náklady na odmenu právnika vzniknuté strane, ktorá spor vyhrala. Ostatné náklady musí zvyčajne znášať strana, ktorá spor prehrala.

XII. Mechanizmy finančnej pomoci

V Luxembursku neexistujú osobitné výnimky, pokiaľ ide o náklady vo veciach týkajúcich sa životného prostredia. Okrem odmeny právnika, znalca, svedka a súdneho vykonávateľa nevznikajú žiadne ďalšie náklady na konanie. Pre ľudí, ktorí sa nachádzajú vo finančných ťažkostiach, je k dispozícii právna pomoc. Na tento účel musia podať žiadosť Luxemburskej advokátskej komore alebo Centrálnym službám sociálnej pomoci. Táto finančná pomoc pokrýva všetky poplatky spojené so súdnym konaním a tiež odmenu pre právnika, notára, súdneho vykonávateľa a prekladateľa. Právnu pomoc je možné využiť v občianskoprávných, obchodných a správnych veciach, pričom je dostupná pre navrhovateľov aj odporcov. Možno ju tiež využiť v rámci súdnych, ako aj mimosúdnych konaní. Zároveň ju možno poskytovať v prípade ochranných opatrení a konaní o výkone rozhodnutia súdu alebo akéhokoľvek iného orgánu. Vo veciach týkajúcich sa životného prostredia nie je k dispozícii osobitná právna pomoc. Na veci týkajúce sa životného prostredia, ktoré sa majú riešiť na občianskom alebo správnom súde, sa však vzťahujú všeobecné pravidlá právnej pomoci. Právna pomoc je k dispozícii iba fyzickým osobám, ktoré nemajú dostatok prostriedkov. Právnické kancelárie v Luxembursku neposkytujú právnu pomoc pro bono. Právna informačná služba poskytuje bezplatné právne informácie, ale nešpecializuje sa na environmentálne právo. V Luxembursku neexistujú žiadne právne kliniky, ktoré by sa zaoberali prípadmi týkajúcimi sa životného prostredia. Neexistujú ani žiadne organizácie či právnici, ktorí by sa venovali environmentálnemu právu vo verejnom záujme.

XIII. Včasnosť

Správne orgány sú v zásade povinné vyniesť rozhodnutie do 3 mesiacov od podania žiadosti. V prípade, že správny orgán neprijme rozhodnutie do 3 mesiacov, alebo v kratšej lehote stanovenej zákonom, považuje sa takéto nekonanie za zamietavé rozhodnutie. Za nedodržanie tohto časového rámca nehrozí žiadny postih. Správny súd môže overiť zákonnosť zamietavého rozhodnutia a rozhodnúť o jeho zrušení na základe chýbajúceho odôvodnenia. Pravidlá premlčania sú stanovené v občianskom zákonníku. Žaloby sa musia podať na súd so do 30 rokov odo dňa vzniku škody alebo odo dňa, keď sa poškodený o škodu dozvedel. Žaloby na výplatu poistného plnenia musí navrhovateľ podať na občiansky súd do 5 rokov odo dňa vzniku škody alebo odo dňa, keď bol poškodený o škodu informovaný. Premlčacia lehota na podanie verejnej žaloby je 10 rokov v prípade závažných trestných činov, 5 rokov v prípade prečinov a 1 rok v prípade priestupkov. Čo sa týka bežnej dĺžky súdneho konania týkajúceho sa životného prostredia v Luxembursku, nie je možné dospieť k jednému údaju. Dĺžka konania závisí od zložitosti prípadu. Keď navrhovateľ podá žalobu, odporca musí do troch mesiacov zaslať svoje dokumenty (žalobnú odpoveď). Navrhovateľ môže následne predložiť svoju odpoveď, rovnako ako ďalšie prípadné odpovede, do 2 mesiacov. Tieto lehoty môže predĺžiť sudca pre

prípravu konania (juge de la mise en état tento sudca dohliada na to, aby obe strany dodržali časový rámec konania. Lehota nie je stanovená pre Súdny dvor vyniesť rozsudok; rozsudku v jednotlivých prípadoch značne líši. Za oneskorené vynesenie rozhodnutia nehrozí súdom v Luxembursku žiadny postih.

XIV. Ďalšie otázky

Vo väčšine prípadov môže verejnosť napadnúť rozhodnutia týkajúce sa životného prostredia hneď, ako sa o nich dozvie. Informácie o prístupe k spravodlivosti vo veciach týkajúcich sa životného prostredia sa verejnosti poskytujú prostredníctvom niekoľkých webových stránok.

Informácie o prístupe k spravodlivosti vo veciach týkajúcich sa životného prostredia sú k dispozícii na týchto stránkach vlády: <http://www.emwelt.lu/>, <http://www.developpement-durable-infrastructures.public.lu/fr/index.html> Možnosti alternatívneho riešenia sporov zahŕňajú rozhodcovské konanie, mediáciu a zmierovacie konanie, v Luxembursku sa však vo veciach týkajúcich sa životného prostredia využívajú len zriedka. Napriek tomu, že vo veciach týkajúcich sa životného prostredia možno v Luxembursku využiť mediáciu, nevyužíva sa často.

XV. Postavenie cudzincov

V Luxembursku neexistujú žiadne antidiskriminačné ustanovenia týkajúce sa jazyka alebo krajiny pôvodu procesné právo. Cudzí štátni príslušníci môžu podať žalobu na luxemburský súd, ak majú aktívnu legitímáciu. Okrem toho môžu využiť aj právnu pomoc. V Luxembursku sú tri úradné jazyky: Francúzština, nemčina a luxemburčina. Všetky procesné dokumenty musia byť vyhotovené vo francúzštine, no ústne pojednávanie môže prebiehať v týchto troch jazykoch. Strany môžu na súde využiť prekladateľské služby, ktoré hradí štát. Ak chce však jedna zo strán predvolať svedka, ktorý potrebuje tlmočníka, musí náklady na svedka, ako aj tlmočníka znášať sama.

XVI. Cezhraničné prípady

V prípade konaní týkajúcich sa posudzovania vplyvov na životné prostredie a integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania, ak môže mať prevádzka vplyv na životné prostredie inej krajiny, bude žalobný spis zaslaný príslušnej krajine na pripomienkovanie. Daná krajina bude následne informovaná o konečnom rozhodnutí. V cezhraničných prípadoch môžu byť zúčastnenou osobou všetky súkromné osoby, ktoré majú priamy a dostatočný záujem, bez ohľadu na to, či majú, alebo nemajú trvalý pobyt v Luxembursku. Už opísaná definícia pojmu záujmu zostáva aj v tomto prípade hlavnou podmienkou aktívnej legitímácie. Súkromné osoby z dotknutej krajiny, ktoré majú priamy záujem, majú aktívnu legitímáciu a môžu podať žalobu na luxemburský súd. Majú právo na právnu pomoc, a to za rovnakých podmienok ako osoby, ktoré majú pobyt v Luxembursku. Takisto môžu podať žalobu a požiadať o vydanie súdneho príkazu ukladajúceho povinnosť zdržať sa určitého konania alebo predbežných opatrení za rovnakých podmienok ako osoby, ktoré majú pobyt v Luxembursku. Zahraničné MVO majú aktívnu legitímáciu, ak sa tak stanovuje v príslušnom právnom predpise. Súkromné osoby môžu podávať žaloby o náhradu škody voči luxemburskému štátu na luxemburskom súde. Cudzí štátni príslušníci môžu žalovať luxemburských občanov na luxemburských alebo zahraničných súdoch, aj keď škoda vznikla mimo Luxemburska.

Súvisiace odkazy

<http://www.emwelt.lu/>

<http://www.developpement-durable-infrastructures.public.lu/fr/index.html>

Toto je strojový preklad obsahu. Vlastník tejto webovej lokality nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za kvalitu strojového prekladu.

Posledná aktualizácia: 14/09/2016